

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2026-04-26

Diarienummer:
KTN-2026-00191

Handläggare:
Sörås Staflin Pia

Plats för dans i Uppsala

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** ge kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen i uppdrag att arbeta vidare enligt ärendets förslag.

Ärendet

I Uppsala kommun saknas en grundläggande infrastruktur för den professionella samtida dansen. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen har haft i uppdrag tillsammans med Region Uppsala och det fria fältet representerade av Mema Dans att undersöka möjligheterna att utveckla och samfinansiera en konstnärsdriven produktions- och presentationsplattform för dans genom projektet Plats för dans. Projektet har fallit väl ut och modellen bedöms som hållbar för en permanent satsning. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen föreslår kulturnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare enligt denna inriktning och återkomma till nämnden med ett utarbetat förslag inklusive lokallösning.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen efter dialog med Region Uppsala och fristående kulturaktörer inom dansområdet.

Föredragning

Bakgrund

I Uppsala kommun saknas en grundläggande infrastruktur för den professionella konstnärliga dansen. Det finns ingen självklar mötesplats, scen eller produktionsplattform för professionell, scenisk danskonst. Det finns inte heller någon institution som producerar dans, utan all lokalt producerad danskonst skapas av fria

aktörer med knappa resurser och små möjligheter att driva kontinuerlig verksamhet. Det är ett skört system som drivs av eldsjälar. Det professionella dansfältet i Uppsala har länge varit begränsat trots att dansaktörer vill bo och verka här.

I Uppsala finns teater- och musikscener som lämpar sig för kortare gästspel av dansföreställningar men däremot ingen plats för längre, sammanhängande produktionsperioder, scener som är anpassade för företrädesvis dans och cirkus eller mötesplatser för utövare inom dans i kommunen och länet.

I dialoger med det lokala kulturlivet har framkommit ett utbrett behov av en plats och en scen som kan nyttjas för konstnärligt utövande, undersökande och produktion av nya verk inom dansområdet samt kollegialt utbyte.

Föreningen Mema Dans tog 2022 initiativ till att etablera och driva en samlade plats för dansen i Uppsala, *Plats för dans*. En överenskommelse träffades då mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och Mema Dans, som representanter för det professionella fria dansfältet, att undersöka möjligheten att skapa förutsättningar för att successivt utveckla en produktionsplattform och scen för professionell danskonst i kommunen och regionen med möjlighet att inkludera cirkus.

Kulturnämnden uppdrog till kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen att fördjupa det ovan nämnda samarbetet med Region Uppsala och det fria fältet kring att undersöka möjligheterna till att utveckla och samfinansiera en konstnärsdriven produktions- och presentationsplattform för den professionella samtida dansen i Uppsala i samband med att utredningen Scenkonst, del 1 Teater och dans (KTN-2022-00714) lades fram.

Genomförande av pilotprojektet Plats för dans

Ett led i detta uppdrag har varit att genomföra pilotprojektet Plats för dans under perioden 1 maj – 31 december 2025 genom samnyttjande av Uppsala kulturskolas lokaler i Främre Boländerna för att pröva hur den tänkta modellen skulle kunna fungera.

Mema Dans har inom pilotprojektets ram haft i uppdrag att erbjuda ett antal aktiviteter riktade mot professionen och publiken. De aktiviteter som genomförts är:

- Daglig träning för professionella dansaktörer.
- Residens till lokalt verksamma dansaktörer.
- Internationellt residens.
- Publika arrangemang.
- Administration av lokalbokning för dansaktörer i Uppsala

Finansiering har skett genom att Uppsala kommun kostnadsfritt upplåtit de lokaler som Uppsala kulturskola hyr i f d Bolandskolan (danssal, blackbox) till projektet de tider som lokalerna inte nyttjas av kulturskolan samt genom sammanlagda bidrag om 400 000 kr till Mema Dans. Av dessa 400 000 kr har 250 000 kr beviljats som projektbidrag och 150 000 kr för uppdrag inom Kulturlyftet. Mema Dans har även erhållit ett verksamhetsbidrag från Uppsala kommun för sin ordinarie verksamhet på 300 000 kr. Region Uppsala har finansierat workshops, daglig träning och residens till en sammanlagd insats av 170 000 kr.

Resultat

Syftet med att genomföra pilotprojektet var att undersöka och utvärdera om modellen för Plats för dans fungerar och hur den skulle kunna permanentas.

Uppdragsmålen för pilotprojektet att kunna erbjuda daglig träning för professionella dansaktörer, residens till lokalt verksamma dansaktörer, internationellt residens, publika arrangemang samt att administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala har konstaterats varit relevanta och uppfyllts på ett ambitiöst sätt utifrån projektets ekonomiska och lokalmässiga förutsättningar.

En förväntad effekt var att den professionella dansen skulle få en tydlig, samlande plats och förbättrad tillgång till produktionslokaler vilket har skett på ett mycket positivt sätt i den omfattning som projektets förutsättningar medgivit. Likaså att den genomförda satsningen skulle förbättra förutsättningarna för lokala och regionala dansaktörers möjlighet att vara professionellt verksamma i Uppsala vilket också kan konstateras vara väl uppfyllt i förhållande till förutsättningarna.

Region Uppsala, Uppsala kommun och Mema Dans bedömning är att pilotprojektet haft en hög ambitionsnivå och att modellen sammantaget fallit mycket väl ut. (För en fördjupad beskrivning av projekt och resultat se bilaga 1. Projektrapport Plats för dans.)

Fortsatt rekommendation

Både region och kommun ser positivt på fortsatt utveckling av modellen för Plats för dans för att stärka infrastrukturen för danskonsten och rekommenderar en fortsättning av projektet med målsättningen att det ska bli en permanent satsning på tre till fyra års sikt.

För att modellen Plats för dans ska kunna utvecklas vidare till en fullskalig, permanent konstnärsdriven verksamhet behövs tillgång till lokaler på heltid för produktion och administration samt en mindre scen avsedd enbart för dans och dansproduktion som komplement till kommunens gästspelsscener.

Enligt beslutad lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler 2025 ska en utredning genomföras av fastighetsavdelningen gällande en långsiktig lösning av Plats för dans behov av lokaler för administration, produktion och en mindre scen. Lokalbehoven har formulerats i en så kallad Önskemål om lokalförändring. Utredningen genomförs under 2026 och förslag till planerad åtgärd beräknas till 2028 alternativt 2029.

Finansieringen behöver täcka hyres- och verksamhetskostnader inklusive produktion och lönekostnader för verksamhetsledare, producenter, kommunikation och marknadsföring, teknisk personal samt publikvärdskap. Kostnaden uppskattas till cirka 3-4 miljoner kronor per år baserat på jämförbara verksamheter i andra kommuner. Finansiering förväntas kunna ske genom verksamhetsbidrag på kommunal, regional och eventuell statlig nivå om sådana kan beviljas.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen föreslår kulturnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare enligt denna inriktning och återkomma till nämnden med ett utarbetat förslag inklusive lokallösning.

Förväntad effekt av satsningen är att Uppsalas attraktivitet ökar nationellt och internationellt inom dansområdet. Genom att danskonsten får en tydlig, samlande plats skapas förbättrade förutsättningar för dansaktörer att vara professionellt verksamma i Uppsala, både för redan etablerade aktörer och för nya aktörer som kan attraheras att etablera sig här. Plats för dans gynnar både utvecklingen av danskonsten, aktörer inom dansfältet och publiken i alla åldrar inklusive barn och unga som får tillgång till ett kontinuerligt dansutbud.

Förvaltningen ser att förslaget i hög grad bidrar till uppfyllelse av uppdraget: 2.4 *Utveckla infrastrukturen för dans och cirkus* i handlingsplanen till det kulturpolitiska programmet 2025 -2028. Förslaget ligger också väl i linje med Uppsala kommuns kulturpolitiska program där det slås fast att Uppsala kommun ska främja konstnärlig kvalitet, stärka kreativitet, konstnärlig mångfald och utveckling samt verka för hållbara villkor för konstformer och kulturskapare. För att stärka den mångfald av uttryck som danskonsten omfattar behövs en väl fungerande infrastruktur, både vad gäller plats för produktion och sceniskt framförande, stödformer och möjligheter till professionellt utbyte både regionalt, nationellt och internationellt

Även Region Uppsala har uppdraget i den regionala kulturplanen att arbeta långsiktigt för att främja, samordna, utveckla och stärka dans som konst- och uttrycksform. Under perioden 2027-2030 ska regionen prioritera att stärka strukturer för återväxt, produktion och stabilitet för dansen, i samverkan med olika aktörer, vilket borgar för ett fortsatt nära samarbete och dialog kring utvecklingen av en samlande plats för dansen i kommunen och regionen.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering av förslaget behövs från och med 2028/2029 för att täcka hyreskostnader via lokalförsörjningsplaneringen samt utökad kommunbidrag för drift av fastighet och ökat verksamhetsbidrag för ambitionshöjning i verksamhetsinnehåll.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 april 2026
- Bilaga 1, Projektrapport Plats för dans

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kultur-, Idrotts och fritidsförvaltningen

Datum:
2026-03-20

Handläggare: Pia Sörås Staflin

Rapport pilotprojektet Plats för dans Uppsala

Ett samarbetsprojekt mellan Mema Dans, Region Uppsala och Uppsala kommun

Internationellt residens och öppen visning i Blackboxen, juni 2025, med Elinor Tollerz Bratteby och Mary Kate Sheehan. Foto: Pia Sörås Staflin

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Pilotprojektet Plats för dans	5
Parter och roller	5
Organisation	6
Kommunikation	6
Ekonomi	6
Lokaler.....	7
Arbetsinsats	7
Resultat av genomförda aktiviteter	8
Daglig träning för professionella dansaktörer	8
Residens till lokalt verksamma dansaktörer.	8
Internationellt residens.....	9
Publika arrangemang.....	9
Administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala.	10
Övriga aktiviteter	10
Utvärdering.....	11
Erfarenheter och lärande	11
Slutsatser	13
Plats för dans 2026	13
Verksamhet	13
Finansiering.....	14
Lokaler.....	14
Fortsatt utveckling - styrgruppens bedömning och rekommendationer	15
Bilagor	16
1. Projektdirektiv pilotprojekt Plats för dans	16
2. Redovisning från Mema Dans av pilotprojektet Plats för dans	16

Sammanfattning

Pilotprojektet Plats för dans har drivits under perioden 1 maj-31 december 2025 av Mema Dans i samarbete med Uppsala kommun och Region Uppsala. Syftet med pilotprojektet har varit att undersöka och utvärdera om projektmodellen fungerar för att kunna skapa en långsiktig, samlande plats och plattform för dansen i kommunen och länet. Pilotprojektet har kunnat genomföras genom samnyttjande av Uppsala kulturskolas lokaler i Främre Boländerna. Pilotprojektet har nu utvärderats och presenteras i föreliggande rapport.

Inom ramen för pilotprojektet har det under 2025 genomförts fyra studioresidens, ett internationellt residens, 15 publika presentationer, tre workshops för barn och unga, två föreställningar för barn och unga, två nätverksträffar för dansfältet, konferensen *Plats för dans – nästa steg*, en produktionsperiod, en medlemsträff med Danscentrum i Stockholm, 20 tillfällen daglig träning, 10 workshops, två intervjuer i traditionell media (UNT, SR), tre nyhetsutskick, förmedling av lokaler till tio dansutövare samt samarbeten med andra professionella dansaktörer.

Totalt har fler än 30 konstnärer arvoderats, varav majoriteten är lokalt verksamma. Publik som nåtts av de publika arrangemangen uppskattas till drygt 3 000 personer. Antalet arbetstillfällen för dansfältet har varit 37 stycken.

Samnyttjandet av lokaler med Uppsala kulturskola har medfört ett bra kollegialt samarbete och goda synergier mellan professionell dans, pedagogisk verksamhet och målgruppen barn och unga.

Pilotprojektet bedöms ha uppfyllt projektmålen i mycket hög grad och satsningen har mottagits mycket positivt av dansfältet.

Plats för dans rekommenderas från både kommunens, regionens och Mema Dans sida att drivas vidare som projekt år 2026 enligt samma modell som 2025 med målsättningen att bli en permanent satsning.

Bakgrund

I Uppsala kommun saknas en grundläggande infrastruktur för den professionella dansen. Det finns ingen självklar mötesplats, scen eller produktionsplattform för professionell, scenisk danskonst. Det finns inte heller någon institution som producerar dans, utan all lokalt producerad danskonst skapas av fria aktörer med knappa resurser och små möjligheter att driva kontinuerlig verksamhet. Det är ett skört system som drivs av eldsjälar. Det professionella dansfältet i Uppsala har länge varit begränsat trots att dansaktörer vill bo och verka här.

I Uppsala finns teater- och musikscener som lämpar sig för kortare gästspel av dansföreställningar men däremot ingen plats för längre, sammanhängande produktionsperioder, scener som är anpassade för företrädesvis dans och cirkus eller mötesplatser för utövare inom dans i kommunen och länet.

I dialoger med det lokala kulturlivet har det framkommit ett utbrett behov av en plats och en scen som kan nyttjas för konstnärligt utövande, undersökande och produktion av nya verk inom dansområdet samt kollegialt utbyte.

Föreningen Mema Dans tog 2022 initiativ till att etablera och driva en samlande plats för dansen i Uppsala, Plats för dans. En överenskommelse träffades mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och Mema Dans, som representanter för det professionella fria dansfältet, att undersöka möjligheten att skapa förutsättningar för att successivt utveckla en produktionsplattform och scen för professionell danskonst i kommunen och regionen med möjlighet att inkludera cirkus.

Uppsala kommuns kulturnämnd uppdrog till kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen att fördjupa samarbetet med Region Uppsala och det fria fältet kring att utveckla och samfinansiera en konstnärsdriven produktions- och presentationsplattform för den professionella samtida dansen i Uppsala i samband med att utredningen Scenkonst, del 1 Teater och dans (KTN-2022-00714) lades fram. Föreliggande rapport är en delrapportering av detta uppdrag.

Projektet ligger också i linje med Uppsala kommuns kulturpolitiska program där det slås fast att Uppsala kommun ska främja konstnärlig kvalitet, stärka kreativitet, konstnärlig mångfald och utveckling samt verka för hållbara villkor för konstformer och kulturskapare. För att stärka den mångfald av uttryck som konstarterna omfattar behövs en väl fungerande kulturell infrastruktur, både vad gäller platser, stödformer och möjligheter till utbyten av olika slag.

Tillgång till ändamålsenliga lokaler för kulturverksamhet är avgörande för kulturlivets utveckling. Det behövs även väl fungerande plattformar där samtliga konstarter kan komma till uttryck och utvecklas och öka tillgängligheten till kulturupplevelser för alla åldersgrupper, inklusive barn och unga.

I handlingsplanen till det kulturpolitiska programmet 2025 -2028 har kommunen det övergripande uppdraget att: 2.4 Utveckla infrastrukturen för dans och cirkus i vilket projektet Plats för dans ingår som ett deluppdrag.

I Regional kulturplan för Uppsala län 2023-2026 har Region Uppsala uppdraget att arbeta långsiktigt för att främja, samordna, utveckla och stärka dans som konst- och uttrycksform. Detta görs genom samverkan mellan olika aktörer och offentliga organisationer lokalt, regionalt och nationellt. Många utövare återvänder efter utbildning och erfarenhet på annat håll, men ser svårigheter att etablera sig i Uppsalaområdet.

Region Uppsalas Prioritering för 2023-2026 inom dansen är att stärka strukturer för återväxt, produktion och stabilitet för dansen, i samverkan med olika aktörer vilket så också skett genom satsningen på projektet Plats för dans.

Pilotprojektet Plats för dans

Inom ramen för den långsiktiga ambitionen att etablera en fullvärdig produktionsplats och scen för dans i Uppsala, initierades pilotprojektet Plats för dans under perioden 1 maj – 31 december 2025 genom samnyttjande av Uppsala kulturskolas lokaler i Främre Boländerna. Verksamheten planerades utifrån tre valda inriktningar: konstnärlig produktion, community-arbete (både kollegialt och med civilsamhället) och publik verksamhet. Aktiviteterna anpassades i relation till finansiering och tillgång till lokal.

Syftet var att genomföra pilotprojektet för att undersöka och utvärdera om modellen fungerar och hur den skulle kunna permanentas.

Plats för dans har inom pilotprojektets ram haft i uppdrag att erbjuda ett antal aktiviteter riktade mot professionen och publiken. Målen har varit att erbjuda följande:

- Daglig träning för professionella dansaktörer.
- Residens till lokalt verkamma dansaktörer.
- Internationellt residens.
- Publika arrangemang.
- Administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala.

Parallellt med pilotprojektet har Uppsala kommuns projekt Kulturlyftet under 2025 gett Mema Dans i uppdrag att arbeta med platsaktivering i Främre Boländerna, där tonvikt lagts på att skapa och presentera konstnärliga inslag som på olika sätt synliggörs i området.

Parter och roller

Uppsala kommun åtog sig att tillhandahålla lokaler kostnadsfritt för projektet under perioden 1 maj-31 december 2025 samt att finansiera merparten av verksamheten genom redan beviljade bidrag för verksamhetsåret 2025.

Region Uppsala åtog sig att, i samarbete med Mema dans, erbjuda ett antal dansfälsfrämjande insatser under året så som att utveckla daglig träning, residens för länets dansverkamma samt bransch och nätverksträffar.

Mema Dans åtog sig att genomföra ovan nämnda aktiviteter och fortsätta driva projektet Plats för dans framåt mot målet att etablera en för dans öronmärkt plattform i Uppsala.

Organisation

Roll	Namn
Styrgrupp	Sten Bernhardsson, Uppsala kommun Annika Eklund, Region Uppsala Melody Sheikh Mantilla, Mema Dans
Projektledare	Elinor Tollerz Bratteby, Mema Dans
Arbetsgrupp	Pia Sörås Staflin, Uppsala kommun Fatima Edell, Uppsala kommun Johannes Ehnsmyr, Region Uppsala Eva Forsberg Peijler, Region Uppsala Elinor Tollerz Bratteby, Mema Dans Melody Sheikh Mantilla, Mema Dans
Referensgrupp	Utgörs i steg 1 av inbjudna till konferens på temat Plats för dans hösten 2025. Formell referensgrupp bildas efter beslut om fortsättning av projektet 2026.

Kommunikation

Kommunikation och avstämning mellan parterna har skett kontinuerligt vid arbetsgruppsmöten cirka var sjunde vecka.

Vid projektets start genomfördes presskommunikation av Uppsala kommun med presentation av projektet samt uttalanden från de tre samarbetsparterna vilket resulterade i en artikel i UNT samt ett radioinslag i P4 Uppland.

Plats för dans program och aktiviteter har kommunicerats av Mema Dans och Region Uppsala i respektive parts ordinarie etablerade kanaler. Mema Dans nyhetsmailutskick når cirka 70 personer och Mema Dans Instagram, som är en viktig kommunikationskanal, når 620 följare.

Ekonomi

Uppsala kommun har kostnadsfritt upplåtit de lokaler som Uppsala kulturskola hyr i f d Bolandskolan (danssal, blackbox) till projektet de tider som lokalerna inte

nyttjas av kulturskolan. Villkoret har varit att lokalerna ska fungera som en kostnadsfri resurs för alla dansaktörer inom det fria fältet verksamma i Uppsala som knyts till de olika projektaktiviteterna.

Region Uppsala har finansierat 10 workshops med koreografer och danskonstnärer som är verksamma nationellt och internationellt under 2025. Workshoparna har förlagts i danssalen på f d Bolandskolan i samarbete med Plats för dans. Alla workshops har varit kostnadsfria. Region Uppsala har även bekostat särskilda insatser inom ramen för Plats för Dans, som till exempel daglig träning och residens för lokala aktörer. Sammanlagd insats 170 000 tkr.

Mema Dans har finansierat verksamheten inom Plats för dans genom bidrag de beviljats för ändamålet 2025:

- Uppsala kommun: 250 000 kr, projektbidrag för Plats för dans
- Uppsala kommun: 150 000 kr, uppdrag inom Kulturlyftet

Mema Dans har även haft ett verksamhetsbidrag från Uppsala kommun för sin ordinarie verksamhet på 300 000 kr.

Lokaler

De lokaler Plats för dans haft tillgång till under perioden maj-december är danssal och blackbox genom samnyttjande i Uppsala kulturskolas lokaler på Björkgatan 26 i Boländerna (f d Bolandskolan). Sammanlagt har lokalerna nyttjats 436 timmar av projektet. Mellan augusti och december har projektet även fått låna kontorsplats då administrativt ansvarig har behövt finnas på plats i lokalerna cirka 50 %. Uppdraget från Kulturlyftet har främst genomförts utomhus i stadsdelen Främre Boländerna.

Danssalen håller hög klass som danssal då den saknar pelare, det är högt i tak, den har ett sviktande golv och den har fönster. (Vid besök av Danscentrum Stockholm gjorde de en jämförelse av danssalen med Danscentrums kommande lokaler i Danskvarteret i Stockholm som var till Uppsalas fördel)

Blackboxen är dock på grund av sin placering mitt i byggnaden svårtillgänglig för publika arrangemang och har ett undermåligt ljudsystem.

Arbetsinsats

För att genomföra pilotprojektet och de planerade aktiviteterna under perioden maj till december har det krävts en arbetsinsats från Mema Dans på cirka 576 timmar fördelat på tre personer. De arbetsuppgifter som ingått har varit administration av bland annat lokalerna (50%), kommunikation och marknadsföring (10 % tjänst), projektledning (40 %) fördelat på ovan presenterade timmar.

Erfarenheter som gjorts är att administration av lokalerna har tagit mer tid än beräknat, bland annat på grund av olika låssystem till de olika lokalerna, att det

krävs ansvarig personal på plats mer än väntat vilket slukar arbetstid, oförutsedda händelser samt förberedelser i lokaler inför olika evenemang och aktiviteter.

Resultat av genomförda aktiviteter

Daglig träning för professionella dansaktörer

Innan pilotprojektets start har Region Uppsala i samarbetet med Mema Dans kunnat erbjuda daglig träning vid tio tillfällen. I och med Plats för dans kunde antalet tillfällen öka med ytterligare 20 stycken alltså sammanlagt 30 tillfällen under 2025. Antalet deltagare har totalt uppgått till 165 personer varav några kommit från Stockholm, Västerås och Gävle. Uppdraget att leda träningstillfällena har getts till lokala och regionala aktörer som Watch Me Bake, Alexandra Holmberg, Marvil, Iglesias, Elinor Tollerz Bratteby, Marie Larsson Sturdy, Melody Sheikh Mantilla, Catarina Zarazua Mujo, Emelia Koberg och Anna Pehrsson. Samverkan har även skett med Danscentrum i Stockholm.

Utöver daglig träning har tio workshops anordnats under ledning av både lokalt verksamma danskonstnärer som Kajsa Wadhia, Vincent Jonsson, Johanna Hillbom och andra danskonstnärer som Helena Franzen, Mireia Pinol, Anna Öberg, Björn Säfsten, Theresia Björk och Anna Grip och James Bachelor.

Utöver daglig träning har tio workshops anordnats av Region Uppsala. Workshopledare har varit Kajsa Wadhia Vincent Jonsson, Johanna Hillbom, Helena Franzen, Mireia Pinol, Anna Öberg, Björn Säfsten, Theresia Björk och Anna Grip samt ett antal internationella dansworkshops i samband med gästspel genom Dansnät Sverige och Performancefestivalen Revolve. Workshoparna har varit konstnadsfria.

Att ha kunnat erbjuda denna form av kontinuerlig verksamhet har utöver möjligheten att som dansare få tillgång till träningstillfällena och workshops även gett förutsättningar för nätverksbyggande och genererat nya samarbetskonstellationer och projekt inom fältet. Läget på lokalerna i Främre Boländerna har uppfattats som centrala och med goda kommunikationer.

Residens till lokalt verksamma dansaktörer.

Fyra studioresidens på en vecka vardera, genomfördes i september och oktober efter en kort och enkel utlysning. Antal sökande var 14 stycken. Urvalet resulterade i en blandning av aktörer och genrer. Ett symboliskt residensarvode kunde erbjudas. Att få tillgång till blackboxen under en vecka mellan cirka kl 9-15 var mycket uppskattat av dansaktörerna. De som tilldelades residensperioder var:

- Maud Karlsson Lima de Faria tillsammans med Fabio Liberti för ett internationellt samarbetsprojekt vid namn Who needs masculinity anyway.
- Stina Ehn för arbete med dokumentation och framtagande av koreografiskt koncept med nytt verk.

- Catarina Zarazua Mujo som utforskar relationen mellan musikgenren reggaeton och urban dans.
- Johanna Hillbom och Clara Edström för förberedelse internationell tävling jazz.

Utöver dessa studioresidens har Mema Dans även kunnat ha egna residens under sammanlagt fyra veckor för egen produktion och två veckor för att genomföra uppdraget från Kulturlyftet. Till dessa residens knöts även referensgrupper med elever från Uppsala Kulturskolan och Estetiska gymnasiet.

Residensen har varit högt uppskattade av deltagare. Residensformen är en grundbult för att kunna skapa plats och förutsättningar att jobba konstnärligt, vilket projektet kommer fortsätta ha som utgångspunkt vid förmedling av lokaler för konstnärligt arbete.

Internationellt residens.

Elinor Tollerz Bratteby och Mary Kate Sheehan genomförde ett internationellt residens under en vecka juni. Residensvisning i samband med Lanseringen av Pilotprojektet som ägde rum den 4 juni.

Även residens med Maud Karlsson Lima de Faria var av internationell karaktär med en inbjuden danskonstnär från Italien.

Erfarenheten är att värna och sträva mot en mångfald av konstnärskap som ska fylla lokalerna och Uppsala med professionell dans - där inryms både det nationella och internationella perspektivet. Inom ramen för workshops och träningar har projektet kunnat bjuda in internationella gästkoreografer i samarbete med Region Uppsala och Dansnät Sverige.

Publika arrangemang.

Antalet publika arrangemang har uppgått till 18 stycken. De har bestått av följande:

Watch Me Bakes projekt Vardagsrum där work in progress presenteras genom publikvisning och kurerade samtal. Watch Me Bake har kunnat erhålla en mindre ersättning för detta och upplevde det positivt att kunna använda sig av blackboxformatet.

Uppdraget från Kulturlyftet resulterade i 15 performances i det offentliga rummet i Främre Boländerna som väckte nyfikna publikreaktioner. För att genomföra dem anställdes lokala dansaktörer. Ett större event var verket *Cord* där elva lokalt anställda dansare, elever från Uppsala kulturskola och tidigare deltagare i Danssommarrjobbet medverkade.

En särskilt riktad visning av föreställningen REACH mot kulturskolan.

En särskilt riktad visning av föreställningen REACH mot Uppsala Estetiska Gymnasium.

Tre workshops med elever från Uppsala Estetiska Gymnasium inför egen produktion av Mema Dans.

Att arrangera publika evenemang kräver tid och planering samt genererar kringkostnader i form av publikvärdar, marknadsföring och biljettservice m.m. Sett till att Plats för dans är en oetablerad plats för publika besök så krävs extra resurser för att nå ut.

Utifrån lokalernas förutsättningar (undermåligt ljudsystem i blackbox och svårt med tillgång till lokalen på vissa tider på grund av larm) samt de personalförutsättningar som funnits under året har fokus inte legat på kvantitet utan att skapa få publika tillfällen för att utvärdera förutsättningarna.

Genom samarbetet med Kulturlyftet kunde dock platsspecifika dansperformance ske utomhus. Det har bidragit till god synlighet för projektet, förankring av lokalerna och platsaktivering av hela Främre Boländerna som bidragit till ett levande folkliv.

Administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala.

I projektdirektivet avgränsades uppdraget till att gälla de lokalt verksamma dansaktörer som erhållit medel från Uppsala kommun, Region Uppsala eller statliga medel eller som anser sig arbeta på en professionell nivå.

Plats för dans har förmedlat lokalen till 10 dansutövare vid enstaka tillfällen under projektperioden.

Allt eftersom projektet förankras och sprids mer och mer lokalt och nationellt så har även förfrågningar om att kunna låna/nyttja lokalerna kommit in. Bedömningen är att efterfrågan kommer att fortsätta öka och fler kommer att höra av sig, vilket tydligt visar på projektets värde och vikten av en plats för dansen.

En utmaning har varit tillgången till nycklar och olika larmsystem har gjort det omständigt att administrera lokalförmedling vilket krävt mycket arbetstid.

Det finns också ett behov av att förtydliga vad som gäller för lokalbokning framöver. För vilka ändamål och på vilket sätt ska lokalerna kunna bokas? Om behovet består i att endast boka lokal per timme finns andra mer lämpliga lokaler i kommunen som skulle kunna listas och förmedlas information om hur de bokas.

Övriga aktiviteter

Konferens *Plats för dans – nästa steg* hölls den 29 augusti med deltagare från dansfältet, tjänstepersoner från kommun och region samt kulturpolitiska representanter från riksdag och regionens kulturnämnd. Syftet var att presentera pilotprojektet samt inhämta dansfältets tankar och behov av en plats för dansen.

Två nätverksträffar för dansfältet har hållits den 4 juni och 29 augusti för att diskutera frågor som dansfältets behov samt öppna upp för samtal om projektets nuvarande läge och vägen framåt.

Vid det första tillfället för Uppsala kommuns initiativ Mötesplats för kultur för kulturskapare, politiker och tjänstepersoner den 13 oktober 2025 presenterades pilotprojektet Plats för dans.

En medlemsträff med Danscentrum Stockholm genomfördes den 8 december i Uppsala med fokus på att introducera lokala aktörer till DC Sthlm och deras arbete samt diskutera möjligheter till framtida samverkan.

En årlig julfest arrangerades den 17 december för lokala danskonstnärer. Julfesten arrangeras i samarbete med Köttinspektionen Dans och är otroligt uppskattad av deltagare med hög och entusiastisk närvaro. Den visar tydligt på vilket rikt community som finns och utvecklas i Uppsala.

Inför start av pilotprojektet har projektgruppen också genomfört två studiebesök på Mer Dans åt Folket i Eskilstuna och Hallen i Farsta. Digitala möten har hållits med Dansinitiativet i Luleå samt Luleå kommun.

Utvärdering

Erfarenheter och lärande

I och med Plats för dans har en fysisk nod i Uppsala för kollegialt utbyte inom dansfältet börja växa fram, något som tidigare saknats. Projektet har upplevt ett stort samlat stöd och engagemang från de lokalt verksamma inom området. Plats för dans har kunnat skapa arbetstillfällen med skäliga villkor för lokala utövare och bidragit till att möjliggöra konstnärlig förnyelse genom bättre produktionsförutsättningar. Aktiviteterna inom projektet har även lett till fler samarbeten och kontaktytor för lokala dansaktörer.

Satsningen på Plats för dans har gjort avtryck även nationellt och väckt hopp inom dansfältet i en verklighet som annars präglas av nedskärningar och hårdnande villkor. Flera uppsalabördiga dansare, verksamma bland annat i Stockholm, har vittnat om att det börjat kännas intressant att återvända till hemstaden. Workshops och daglig träning har också lockat dansare från Stockholm, Gävle och Västerås. Plats för dans har även fått flera förfrågningar om att vara samarbetspart i olika nationella projektansökningar. Upplevelsen är att Uppsala genom satsningen levandegörs på ett nytt sätt inom dansfältet och blir en intressant kartnål i kultursverige.

Några röster om detta:

”Danscentrum Stockholm ser ett stort värde i Plats för Dans/PFD som en långsiktig och stabil plats för det professionella dansfältet. Vår samverkan har visat hur betydelsefullt PFD är som resurs för konstnärlig utveckling, produktion och möten mellan aktörer lokalt och nationellt. Att det finns en dedikerad plats för dans skapar kontinuitet, stärker fältets infrastruktur och ger bättre förutsättningar för både konstnärer och publik. PFD är därför en viktig del av ett hållbart och levande dansfält, även ur ett regionalt och nationellt perspektiv.”

Tove Dahlblom, verksamhetsledare Danscentrum Stockholm

”Tillgång till en dedikerad plats för dans är en grundläggande förutsättning för ett hållbart och professionellt konstnärligt arbete. En sådan plats utgör en central kulturell infrastruktur som möjliggör produktion, residens, publik verksamhet och kompetensutveckling, samtidigt som den stärker rimliga arbetsvillkor för yrkesverksamma inom dansfältet. Plats för Dans är en sådan plats. Genom att erbjuda öppna och tillgängliga sammanhang bidrar Plats för Dans till demokratiskt deltagande och inkludering, och skapar långsiktiga förutsättningar för konstnärlig utveckling. Därmed spelar den en avgörande roll för regional utveckling, kulturell mångfald och konstnärlig kvalitet.”

Anna Grip, verksamhetsledare Hallen i Farsta

Plats för dans har varit en del av satsningen på kulturdriven stadsutveckling i Främre Boländerna. Dansen har fått ta plats i stadsrummet och nya samarbeten har knutits i stadsdelen, både inom kulturlivet men också mellan kulturlivet och civilsamhället samt med näringslivet.

Plats för dans har inneburit att en redan invigd och dansintresserad publik har fått en ny plats att vända sig till samtidigt som en ny publik har fått chans att upptäcka danskonst utomhus i det offentliga rummet i Främre Boländerna.

För barn och unga har projektet inneburit att de fått möjlighet att ta del av professionellt producerad dans, fått inblick i konstnärliga processer och själva kunnat medverka. På sikt innebär detta att dansfältet stärks, både vad gäller återväxt och att bygga publikintresse, när generationsöverskridande möten mellan dansintresserade barn, danselever, dansstudenter och professionella aktörer med olika etableringsgrad skapas.

Samnyttjandet av lokaler med Uppsala kulturskola har inneburit en högre användningsgrad av befintlig danssal och blackbox. Kulturskolans platsansvariga för dans upplever också att projektet bidragit till att skapa en kreativ mötesplats för dansen, att det uppstått en god kollegial stämning och att arbetsplatsen känts mindre ensam vilket Plats för dans instämmer i. För kulturskolans del har överenskommelsen inneburit ett visst intäktsbortfall i och med att lokalerna vikts för projektet och inte kan hyras ut i samma omfattning som tidigare. Dock innebär detta även en viss arbetsbesparing för kulturskolan.

Utmaningar har funnits. Till exempel måste kulturskolan passera genom danssalen för att komma åt sina förråd vilket kan vara störande när Plats för dans har verksamhet där. Likaså har det varit svårt att få överblick över när lokalerna är bokade och vilka som är där. Att ge utrymme åt en ny verksamhet kan för en del medarbetare kännas utmanande när inarbetade arbetssätt och rutiner rubbas. Inför fortsatt samnyttjande skulle ett gemensamt framtagande av principer för samverkan vara önskvärt.

En gemensam översyn av kulturskolans användning av alla sina lokaler i fastigheten skulle kunna innebära att mer tid kan frigöras för Plats för dans utan att det inkräktar på kulturskolans verksamhet.

Fastigheten har även renoveringsbehov vilket inneburit att fastighetsägaren Skolfastigheter kommit på oanmälda besök i lokalerna för att besiktiga och åtgärda behov vilket har varit störande för både kulturskolan och projektets verksamhet. Inför kommande renoveringar 2026 är det viktigt att även Plats för dans tas med i planeringen för att undvika alltför stor påverkan på verksamheten.

Slutsatser

Syftet med att genomföra pilotprojektet var att undersöka och utvärdera om modellen för Plats för dans fungerar och hur den skulle kunna permanentas.

Modellen och uppdragsmålen för pilotprojektet att kunna erbjuda daglig träning för professionella dansaktörer, residens till lokalt verksamma dansaktörer, internationellt residens, publika arrangemang samt att administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala har konstaterats varit relevanta och uppfyllts på ett ambitiöst sätt utifrån projektets ekonomiska och lokalmässiga förutsättningar.

En förväntad effekt var att den professionella dansen skulle få en tydlig, samlande plats och förbättrad tillgång till produktionslokaler vilket har skett på ett mycket positivt sätt i den omfattning som projektets förutsättningar medgivit. Likaså att den genomförda satsningen skulle förbättra förutsättningarna för lokala och regionala dansaktörers möjlighet att vara professionellt verksamma i Uppsala vilket också kan konstateras vara väl uppfyllt i förhållande till förutsättningarna.

För att modellen Plats för dans ska kunna utvecklas vidare till en fullskalig, permanent verksamhet kan konstateras att det kommer behövas tillgång till lokaler på heltid för produktion och administration samt en scen där dansen sätts i första rummet. Finansieringen behöver täcka hyres- och verksamhetskostnader inklusive lönekostnader för verksamhetsledare, producenter, kommunikation och marknadsföring, teknisk personal samt publikvärdskap. Som jämförelsetal kan nämnas det föreningsdrivna Dansinitiativet i Luleå som har en årlig samfinansiering på cirka 3 miljoner kronor.

Avslutningsvis kan sägas att ingen av de involverade parterna skulle kunnat genomföra pilotprojektet på egen hand. Varje parts kunskap, perspektiv, nätverk, resurser och framtidsanda har varit oundgängliga för projektet. Att kroka arm på ett så tidigt stadium och tillsammans driva utvecklingsarbetet har starkt bidragit till projektets goda resultat och till en stabil grund för fortsatt utveckling.

Plats för dans 2026

Vid delutvärderingen av pilotprojektet i september 2025 konstaterades att resultaten var så goda att det skulle vara intressant med en fortsättning 2026. Mema Dans har därför ansökt om och beviljats kommunala och regionala medel för en fortsättning av projektet Plats för dans 2026.

Verksamhet

Den planerade verksamheten för 2026 utgår från samma inriktning som 2025 i och med att de olika verksamhetsgrenarna konstaterats vara relevanta att vässa och vidareutveckla. Verksamheten kommer alltså att bestå av:

- Daglig träning för professionella dansaktörer.
- Residens till lokalt verksamma dansaktörer.
- Internationellt residens.
- Publika arrangemang.

- Administrera lokalbokning för dansaktörer i Uppsala.

Exempel på nytillkomna och utvecklade aktiviteter är:

- Fyra residens under längre perioder och med ökat gage
- Testa formatet Öppen studio, kollegialt kontor (även tillgång till teatersalen) cirka kl 9-15, 2-3 gånger /termin
- Öppna residensvisningar vår och höst
- Platsspecifika performances vår och sommar
- Ett antal workshops planeras under året som Region Uppsala finansierar

Övrigt

Köttinspektionen Dans, som står utan lokal i och med renoveringen av Köttinspektionen kommer att ha residens hos Plats för dans under hösten.

Finansiering

Följande finansiering för 2026 är klar:

Uppsala kommun

Projektbidrag Plats för dans 400 tkr

Kulturlyftet 150 tkr

Verksamhetsbidrag Mema Dans 400 tkr

Region Uppsala

Regionalt projektbidrag Plats för dans 120 tkr (år ett av tre möjliga)

Från Statens kulturråd kommer Mema Dans att ansöka om projektbidrag i januari 2026 samt det regionala utvecklingsbidraget i mars 2026

Lokaler

En överenskommelse om fortsatt samnyttjande har gjorts med Uppsala kulturskola.

Gemensamma möten inför planering av kommande renovering ska hållas tillsammans med Fastighetsstaben och Skolfastigheter.

Kulturskolan och Plats för dans inleder verksamhetsåret med att träffas och gå igenom hur lokalerna skulle kunna nyttjas effektivare på kort sikt och om det finns enklare lokalförändringar som skulle kunna göras för att underlätta samnyttjandet.

Enligt kommunens lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler 2025 ska en utredning genomföras av Fastighetsavdelningen gällande en långsiktig lösning av Plats för dans behov av lokaler för administration, produktion och scen, kopplat till ovanstående uppdrag. Lokalbehoven har formulerats i en så kallad Önskemål om lokalförändring. Utredningen genomförs under 2026.

Fortsatt utveckling

Styrgruppens bedömning och rekommendationer

Region Uppsala, Uppsala kommun och Mema Dans bedömning är att pilotprojektet haft en hög ambitionsnivå och fallit väldigt väl ut. Både region och kommun ser positivt på fortsatt utveckling av Plats för dans för att stärka infrastrukturen för danskonsten och rekommenderar en fortsättning av projektet med målsättningen att det ska bli en permanent satsning på 3-4 års sikt.

För 2026 föreslås en fortsatt utveckling av driftsformen och en fördjupad analys av hur en stabil, långsiktigt hållbar och transparent organisation kan skapas.

I Uppsala kommuns fastighetsavdelning uppdrag ska ingå att undersöka vilka möjliga lokaler som kan finnas för en långsiktig lösning med tillgång till lokaler för administration, produktion samt en mindre scen.

Region Uppsala har möjlighet att ge projektbidrag under perioden 2026-2028. Sedan kan möjligheten till verksamhetsbidrag för Plats för dans övervägas. Även kommunen har möjlighet att bevilja ett verksamhetsbidrag när det bedöms lämpligt. Statlig finansiering ska fortsätta sökas.

Bilagor

1. Projektdirektiv pilotprojekt Plats för dans

2. Redovisning från Mema Dans av pilotprojektet Plats för dans